

★ ΔΗΛΩΣΗ ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟ

ΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Διευθυντήριό στον Ανδρέα

Καλημέρα πολίτη...

Προσφέρει... «φωλίτσα»

Η ΘΕΙΑ μου η Νίτσα μου 'στείλε το παρακάτω γράμμα: Γιωργάκη μου καλημέρα. Διάβασα σήμερα την ανακοίνωση της «Εθνικής» για τη

ΤΗ δημιουργία πολιτικού διευθυντηρίου, που εκ των πραγμάτων θα περιορίσει τον αρχηγικό ρόλο του Ανδρέα Παπανδρέου. Ζήτησε με χθεσινή δήλωσή του στο ραδιοσταθμό «Αθήνα 984» ο πρώην υπουργός Εθνικής Οικονομίας Κώστας Σημίτης. Αφορμή για τη δήλωση ήταν η αλλαγή στάσης των βουλευτών του ΠΑΣΟΚ σ' ό,τι αφορά τη μετάβαση στις Ηνωμένες Πολιτείες κλιμακίου της Εξεταστικής Επιτροπής για επιτόπου εξέταση του Γιώργου Κωσκιώτα. Ουσιαστικά, όμως, πρόκειται για βαρυσήμαντη πολιτική παρέμβαση στο εσωτερικό μέτωπο του κυβερνώντος κόμματος, το οποίο τις τελευταίες ημέρες — με αφορμή τις εξελίξεις στην υπόθεση Κωσκιώτα — έχει και πάλι αποσταθεροποιηθεί.

Η δήλωση Σημίτη αντανάκλα διεργασίες που συντελούνται εντός και εκτός ΠΑΣΟΚ και οι οποίες εντάσσονται σε μια στρατηγική ανασυγκρότησης του ευρύτερου κεντροαριστερού χώρου. Ο κ. Παπανδρέου και το κόμμα του πέτυχαν γρήγορα να αναδειχθούν σε προνομιακούς εκφραστές αυτού του χώρου, ο οποίος και ιστορικά στην ελληνική κοινωνία διαθέτει. Η προνομιακή αυτή σχέση έχει εδώ και αρκετό καιρό εισέλθει σε μια περίοδο μη αναστρέψιμης κρίσης.

Είναι αλήθεια ότι ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ κατάφερε να ξεπεράσει τους έντονους κλιδωνισμούς του Δεκεμβρίου. Κατάφερε να περιχαρακώσει τον πυρήνα της εκλογικής του βάσης και να ελέγξει το κόμμα του, χρησιμοποιώντας βεβαίως αθέμιτες μεθόδους, όπως τα περί αποστασίας. Παρότι έχουμε εισέλθει στην τελική ευθεία προς τις εκλογές και είναι λογικό να κυριαρχεί η τάση της συσπείρωσης, η ανάμειξη του πρωθυπουργού στην υπόθεση Κωσκιώτα και οι διάχυτοι φόβοι για την αποκάλυψη νέων στοιχείων που μπορούν να πλήξουν καίρια την κορυφή του κυβερνώντος κόμματος, τροφοδοτούν προβληματισμούς και διεργασίες.

Τάσεις

Σήμερα, είναι πολλά τα στελέχη του κυβερνώντος κόμματος που δεινάζονται στον πρωθυπουργό, ή στενά στο ΠΑΣΟΚ, αλλά σε μια ευρύτερη έννοια, την έννοια της κεντροαριστερής παράταξης. Παρόλο που δεν ομοιολογείται ανοικτά, η στρατηγική ανασυγκρότησης εκ των πραγμάτων στρέφεται εναντίον του κ. Παπανδρέου, τον οποίο θεωρεί πια καμένο χαρτί.

Δεν είναι τυχαίο ότι ο πρωθυπουργός έχει ταυτιστεί με τη λαϊκιστική πτέρυγα της παράταξης του για να εξοιδατερώσει τις τάσεις αμφισβήτησης και παραμερισμού του. Τάσεις που στους κόλπους του Κινήματος υφίστανται, αλλά εκδηλώνονται με πρωτοφανή ένταση από εξωκομματικά κέντρα δύναμης, τα οποία στα προηγούμενα χρόνια συμπαράταχθηκαν και στηρίζαν τον κ. Παπανδρέου και το κόμμα του.

Δεν είναι επίσης τυχαίο ότι ο κ. Σημίτης, στη δήλωσή του, εκμεταλλεύεται την ευκαιρία που του έδωσε η αλλαγή στάσης στο θέμα της εξέτασης του Κωσκιώτα, για να στρωφεί εναντίον αυτών που αντιτάσσονται στην προσπάθεια δημιουργίας μιας νέας φυσιογνωμίας του ΠΑΣΟΚ. Τους κατηγορεί μάλιστα ενθους ότι «δεν ενδιαφέρονταν όσο θα έπρεπε να κερδίσει το Κίνημα τις εκλογές».

Η δήλωση

Το κείμενο της δήλωσης Σημίτη έχει ως εξής: «Ακόμα και ένα άτομο μέτριας αντίληψης θα μπορούσε να καταλάβει ότι το οποιοδήποτε πόρισμα

Κώστας Σημίτης.

της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής, χωρίς προηγούμενη εξέταση του Κωσκιώτα, δεν θα μπορούσε να σταθεί. Μόλις μίλουσε ο Κωσκιώτας, η γνώμη της Βουλής θα φαινόταν ξεπερασμένη και ατεκμηρίωτη. Γι' αυτό η παλιά απόφαση να μην εξεταστεί ο Κωσκιώτας είναι λανθασμένη. Η νέα απόφαση να εξεταστεί ο Κωσκιώτας είναι σωστή. Αλλά οι συνθήκες κάτω από τις οποίες πάρθηκε δεν μας τιμούν. Μας δείχνουν ουραγούς των κινήσεων του Κωσκιώτα, των γραμμάτων του, των δηλώσεών του, των ενεργειών των δικηγόρων του. Δημιουργούν ιδίως τη λανθα-

σμένη αντίληψη ότι το ΠΑΣΟΚ δεν ενδιαφέρεται για τη διαπίστωση όλων των γεγονότων και για την κάθαρση. Όλα αυτά, δυστυχώς, δεν συμβιβάζονται με την προσπάθεια για μια νέα φυσιογνωμία του ΠΑΣΟΚ. Μοιάζει, ότι, μερικοί της τάξης του ΠΑΣΟΚ, δεν ενδιαφέρονται, όσο θα έπρεπε να κερδίσει το Κίνημα τις εκλογές. Και πιστεύω γι' αυτό, ότι, το Πολιτικό Γραφείο που αποφάσισε η τε-

ληναιτία Σύνοδος της Κεντρικής Επιτροπής, είναι καιρός να ενεργοποιηθεί. Η δήλωση Σημίτη κινείται στη γραμμή που χάραξε η ομιλία του στην 27η σύνοδο της Κεντρικής Επιτροπής. Ο πρώην υπουργός προβάλλεται ως εκφραστής του «άλλου ΠΑΣΟΚ». Η πολιτική του διαφοροποίηση αφορά στην περίπτωση κ. Παπανδρέου ηγετική ομάδα και την πρακτική της. Προβάλλεται ως φορέας μιας πολιτικής που μπορεί να βγάλει το ΠΑΣΟΚ από την κρίση του, που μπορεί να το οδηγήσει στην εκλογική νίκη. Η τελευταία φράση της δήλω-

σης για το Πολιτικό Γραφείο είναι πολιτική πρόταση, που προβάλλεται ως αναγκαιότητα. Επικαλείται την απόφαση της Κ.Ε. παρκαμπτοντας επιδεικτικά το υπάρχον Εκτελεστικό Γραφείο. Ο πρώην υπουργός αφήνει να εννοηθεί ότι το σημερινό Εκτελεστικό συνεχίζει την παράδοση ενός οργάνου που απλώς διεκπεραιώνει τις αποφάσεις του κ. Παπανδρέου και το περιβάλλοντός του. Δεν είναι το όργανο που χαράζει πολιτική και ελέγχει την εφαρμογή της, δεν αποτελεί όργανο συλλογικής πολιτικής ηγεσίας.

Το αίτημα για τη συγκρότηση ενός ενιαίου και ισχυρού κέντρου καθοδήγησης κυβέρνησης και κόμματος είναι δημοφιλές και στα κομματικά προέλεια ηγετικά στελέχη του κυβερνώντος κόμματος, όπως οι κ. Γεννηματάς και Λαλιώτης. Κανείς, όμως, απ' αυτούς δεν έχει τολμήσει να το θέσει με όρους επιτακτικούς. Άλλωστε, η συμμετοχή τους στην πενταμελή γραμματεία του Εκτελεστικού τους εντάσσει στην ηγετική ομάδα.

Η «ομάδα»

Ο κ. Γεννηματάς ξαναβρίσκεται αντιμέτωπος με την παραδοσιακή φοβία και αντιπάθεια που ο κ. Παπανδρέου τρέφει για το πρόσωπό του, μετά από μια περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας είχε άνεση κινήσεων. Η υπεροχή του κ. Γεννηματά σε δημοτικότητα, σε σύγκριση με τον πρωθυπουργό (σύμφωνα με τελευταία δημοσκόπηση),

επιδεινώνει την κατάσταση.

Ο κ. Λαλιώτης εκτός από ορισμένες συμβολικές κινήσεις, όπως η χθεσινή διαφοροποίησή του από τους τραμπουκισμούς του κ. Τόμπρα εναντίον των τοπικών ραδιοσταθμών, δεν φαίνεται διατεθειμένος να προχωρήσει περισσότερο. Αν και έχει διατυπώσει διαφορετικές απόψεις για την πολιτική του ΠΑΣΟΚ, παραμένει στην ηγετική ομάδα αναμένοντας τις μετεκλογικές εξελίξεις.

Ο πρόεδρος της Βουλής παραμένει σημαντικός παράγοντας κυρίως στο χώρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας. Ο κ. Αλευράς έχει σαφώς διαχωρίσει τη θέση του από τον πρωθυπουργό, αποφεύγοντας, όμως, να οδηγήσει την αντίθεσή του στα όρια της ανοικτής ρήξης. Κρατείται σταθερά τις αποστάσεις, αποποιούμενος διάφορες προσκλήσεις και προτάσεις που του διαβιβάζουν άνθρωποι του πρωθυπουργού. Η χθεσινή επίσκεψη του κ. Μητσοτάκη στον πρόεδρο της Βουλής είναι αναμφισβήτητη μια συμβολική πολιτική πράξη, που αποσκοπεί στο να υπογραμμίσει την παρουσία και το ρόλο του κ. Αλευρά. Απαντώντας σε ερώτηση για τις σχέσεις του πρωθυπουργού με τον πρόεδρο της Βουλής, ο κ. Κωστόπουλος απάντησε ότι δεν είναι εξοσιδοτημένος να κάνει σχόλια για τον πρόεδρο της Βουλής. «Αλλά απ' όσα γνωρίζω — πρόσθεσε — δεν υπάρχει απολύτως κανένα θέμα».

Δεν είναι ακόμα σαφές πόσο ισχυρό θα είναι το κύμα αμφισβήτησης του κ. Παπανδρέου. Πολλά θα εξαρτηθούν από την πορεία της έρευνας για τα σκάνδαλα. Το μεγάλο πλεονέκτημα του πρωθυπουργού είναι ότι τα ηγετικά στελέχη που περισσότερο ή λιγότερο μπορούν να τον αμφισβητήσουν, χωρίζονται από σχεδόν αμεφύρωτες αντιθέσεις στις οποίες εμπλέκονται φιλοδοξίες για τη διαδοχή και επιθυμία πάθης.

Ο κ. Σημίτης δεν έχει σοβαρά ερείσματα ούτε στον κομματικό μηχανισμό ούτε στην κοινοβουλευτική ομάδα. Απολαμβάνει ενός κύρους, αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να λειτουργήσει, ακόμα κι αν το επεδίωκε, σαν μοχλό ανατροπής της σημερινής ισορροπίας στα ηγετικά κλιμάκια του κυβερνώντος κόμματος. Τη συγκρότηση διευθυντηρίου που ουσιαστικά προτείνει δεν έχει τη δυνατότητα να την επιβάλλει. Το γεγονός ότι διαθέτει σημαντικά ερείσματα και κύρος σε ορισμένα κέντρα δύναμης εντός και εκτός της χώρας, είναι οπωσδήποτε ένα πλεονέκτημα, αλλά τίποτα περισσότερο. Ο πρώην υπουργός Εθνικής Οικονομίας ελπίζει ότι όταν θα έλθει η στιγμή θα προβληθεί και ίσως αποτελέσει μια κοινά αποδεκτή εναλλακτική λύση στο πρόβλημα της ηγεσίας του κεντροαριστερού χώρου.

Ο Μητσοτάκης, χθες, στον Αλευρά

Η ΣΥΖΗΤΗΣΗ για την απλή αναλογική, η οποία θα συνεχιστεί την Πέμπτη στη Βουλή, αποτέλεσε το κύριο αντικείμενο της χθεσινής συνάντησής του προέδρου της Νέας Δημοκρατίας Κ. Μητσοτάκη με τον πρόεδρο της Βουλής Ι. Αλευρά. Ο πρόεδρος της Ν.Δ. επισημάνει, σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες, ότι πρέπει ως την Πέμπτη να ρυθμιστεί το θέμα του εκλογικού νόμου και ότι η Ν.Δ. επιμένει να γίνει η ψηφοφορία πάνω στο σχέδιο εκλογικού νόμου για την απλή αναλογική που έχουν προτείνει οι δεκαπέντε βουλευτές. Ο κ. Μητσοτάκης υπογράμμισε ότι το κόμμα του υποστηρίζει την πρόταση αυτή και δέχεται να αποσύρει όλους τους ομιλητές για τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας.

Ο πρόεδρος της Βουλής, κατά τις ίδιες πληροφορίες, απάντησε ότι θα μεταφέρει τις προτάσεις αυτές στην κυβέρνηση, ώστε να μην αναβληθεί για την τελευταία Πέμπτη του Μαρτίου η συζήτηση για την

απλή αναλογική.

Πάντως ανεξάρτητα από τις πληροφορίες αυτές ο πρόεδρος της Βουλής εμφανίζεται να διαφοροποιείται από την κυβέρνηση και να επιδιώκει τη διατήρηση κάποιας επικοινωνίας με τα άλλα κόμματα για την αντιμετώπιση της κρίσης. Ιδιαίτερα ο κ. Αλευράς παρουσιάζεται προς την κυβέρνηση να είναι ενωχλημένος από το γεγονός ότι για τη συζήτηση της Πέμπτης όλα τα κόμματα της αντιπολίτευσης συμφωνούν και μόνο η κυβέρνηση διαφωνεί. Ο ίδιος επισημαίνει ότι η παράταση της εκκρεμότητας για τον εκλογικό νόμο μόνο ζημιά προκαλεί στην κυβερνητική παράταξη, υπογραμμίζοντας ότι και οι περισσότεροι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ επιθυμούν την ταχύτερη δυνατή ρύθμιση του θέματος, ώστε να μην είναι η σημερινή κυβέρνηση, η μοναδική μεταπολεμικά που έχει καθιστερήσει τόσο πολύ στην υψίση του εκλογικού νόμου.

Άλλες πληροφορίες αναφέρουν ότι ο πρόεδρος της Βου-

λής εκμεταλλεύεται διπλωματικά την απουσία του από την έδρα, λόγω της ασθένειάς του, τον τελευταίο καιρό και έτσι δεν εμφανίζεται διατεθειμένος να συμμεριστεί τις ευθύνες που μπορεί να του απέδιδαν. Οι κινήσεις αυτές του κ. Αλευρά σχετίζονται με τις άλλες κινήσεις για ανακατατάξεις μέσα στην κυβερνητική παράταξη, με σκοπό να προωθηθεί η δική του λύση διαδοχής ή άλλης επίλυσης στη μετανανδρική εποχή. Άλλωστε το ισχυρότερο επιχείρημά του είναι ότι αυτή τη στιγμή συγκεντρώνει την προτίμησή των περισσότερων βουλευτών οι οποίοι τον θεωρούν ως τον πιο άφθαρτο από τα σκάνδαλα και τις μεθοδεύσεις για την αντιμετώπισή τους, όπως έγινε με την Εξεταστική Επιτροπή για το σκάνδαλο Κωσκιώτα.

Το τελευταίο θέμα είναι το κύριο που έφερε το σαφή διαχωρισμό στις σχέσεις Αλευρά - Λιβάνη, επειδή ο γενικός διευθυντής του Πολιτικού Γραφείου θεωρείται από όλους

ως ο άνθρωπος που μεθόδευε τη διαδικασία στην επιτροπή. Τα παράπονα των βουλευτών - μελών της επιτροπής διατυπώνονται κυρίως προς τον πρόεδρο της Βουλής ο οποίος και τα αξιοποιεί τώρα. Στις εσωτερικές εξελίξεις του ΠΑΣΟΚ έχει σημασία και προκήρυξη τοπικών οργανώσεων του κόμματος — με υπογραφή «Οριζόντια διασύνδεση Τοπικών Οργανώσεων ΠΑΣΟΚ Ηλιοπολής» με την οποία επιρρίπτουν τις ευθύνες για τη σημερινή πολιτική κρίση στον ίδιο τον κ. Α. Παπανδρέου και τον κατηγορούν για την κατάργηση της δημοκρατίας στο Κίνημα και για τη συμπεριφορά του ως νέου Λοιδοβίκου. Επίσης καλούν τους βουλευτές να ψηφίσουν την Πέμπτη την πρόταση για την απλή αναλογική «διαφορετικά οι δρόμοι μας χωρίζουν», αναφέρουν και καταλήγουν λέγοντας ότι το σύνθημα «ΠΑΣΟΚ ή Δεξιά δεν πιάει πια».

X.K.